

מתי ניתן לבטל כתב אישום?

גם אם הוגש נגדך כתב אישום, ייצוג משפטי הולם יכול להוביל לסיום ההליך הפלילי נגדך ללא כל עונש, זאת באמצעות ביטולו של כתב אישום. עו"ד אסף דזק מסביר מהו ביטול כתב אישום ובאילו מקרים יתאפשר אף בניגוד לעמדת הרשות התובעת.

מתי ניתן לבטל כתב אישום?

חשוב לדעת כי גם לאחר הגשתו של [כתב אישום פלילי](#), ייצוג משפטי נאות ומקצועי עשוי להוביל לביטול כתב האישום, למחיקתו או לחזרה ממנו. מדובר בהליכים דומים במהותם אשר נועדו לנקות את רישומיו הפליליים של האדם, וכך לאפשר לו לנהל אורח חיים תקין מבחינה אישית ומקצועית.

צעדים למחיקת כתב אישום

מחיקת כתב אישום מתייחסת למעשה לכל הצעדים האפשריים לביטולו או לחזרה ממנו, וניתנת למימוש במצבים הבאים:

- במהלך חקירה משטרתית וטרם הגשת כתב אישום לרשות התביעה.
- באמצעות שימוע מול רשות התביעה.
- בעקבות טענות משפטיות שונות שמציגה הגנת הנאשם לאחר שהוגש כתב אישום.

מחיקת כתב אישום בחקירת המשטרה

מחיקת כתב אישום פלילי בעת חקירת משטרה ולפני ההגשה לרשות התביעה, אפשרית במידה וקצין המשטרה הממונה שוכנע שקיימת עילה מוצדקת לבקשת סגירת התיק ולמחיקתו. קיימות 3 עילות מרכזיות העשויות להוביל למחיקה:

- חוסר אשמה
- חוסר עניין לציבור
- חוסר בראיות מספיקות

חזרה מכתב אישום מול הרשות התובעת

יש להדגיש כי חזרה מכתב אישום בכללותו, או מאישום ספציפי בכתב האישום, מצויה בסמכותה של רשות התביעה, דהיינו נציגות תביעות המשטרה או הפרקליטות. חזרה מכתב אישום תיתכן בהסכמת בית המשפט ובמקרים בהם שני הצדדים מבקשים את ביטולו, וכשעורך דינו של הנתבע שכנע את רשות התביעה לחזור בה מכתב האישום. בקשה לחזרה מכתב אישום מוגשת לרשות התביעה על ידי עורך הדין של הנתבע במסגרת שימוע, הנערך כפגישה בין הצדדים או בכתב. מהלך זה יישקל על ידי רשות התביעה במקרים בהם:

- אין מספיק ראיות להרשעת הנאשם.
- לא קיים אינטרס או עניין ציבורי בהעמדה לדין של הנאשם.
- כשאין ביכולתה של רשות התביעה להתמודד מול טענות הגנת הנאשם, הצפויות לעלות במשפט.

יש לציין כי חזרה מכתב אישום לרוב אינה אפשרית במצבים בהם הודה הנאשם בעובדות שקיים בהן בסיס להרשעתו.

מימוש זכות השימוע לאחר הגשת כתב אישום

במקרים רבים שימוע אינו נערך בטרם הגשת כתב אישום, וזאת עקב מספר סיבות עיקריות:

- חוסר נכונות של הנאשם לגשת לשימוע - עקב חוסר יכולת או נכונות להתגייס לקראת ההליך, או בשל אמונה או תקווה כי לא יוגש נגדו כלל כתב אישום.
- אי ידיעה על זכות השימוע - מתרחשת לרוב עקב אי שליחת הודעה על ייתכנות ההליך, או אי הגעת ההודעה לידי של הנאשם.

חשוב לדעת כי הודעה בגין שימוע אינה נשלחת לנאשמים בעבירות שאינן נחשבות לחמורות, למרות שהיא פתוחה בפני כל נאשם בכל עבירה. יחד עם זאת, גם לאחר הגשת כתב אישום ניתן לפנות לשימוע, ולא אחת קורה שבעזרת ייצוג משפטי הולם רשות התביעה חוזרת בה מכתב באישום גם לאחר הגשתו. כמו כן, שימוע לאחר הגשת כתב אישום מהווה לעיתים מהלך אסטרטגי משפטי של עורך דינו של הנאשם. הסיבה לכך נעוצה בעובדה שרק לאחר הגשת כתב אישום פתוחה בפני הנאשם הזכות לעיין בכל חומרי החקירה שנאספו נגדו, וכך ניתן להגיע לשימוע ערוכים ומוכנים. מאידך, שימוע המתנהל לפני הגשת כתב אישום אינו מחייב הצגת חומרי חקירה, או שהם יוצגו באופן חלקי.

ביטול כתב אישום בגין טענות משפטיות

ביטול כתב אישום ייתכן במקרים בהם בית המשפט מחליט על כך, עקב טענה משפטית שהעלה עורך הדין של הנתבע. בית המשפט עשוי לקבל את ההחלטה גם ללא הסכמת הצדדים, ואף בניגוד לעמדת רשות התביעה. חשוב לדעת כי החוק מכיר בטענות מקדימות אשר יכולות להוביל לביטולו של כתב אישום, וזאת אף ללא התייחסות לנושא חפות או אשמת הנאשם. טענות מקדימות אלו כוללות בין היתר:

- מציאת פסול או פגם כלשהו בכתב האישום עצמו.
- חוסר בסמכות עניינית או מקומית לעריכת המשפט.
- העובדות המפורטות בכתב האישום אינן נחשבות לעבירה.
- חסינות של הנאשם, או חנינתו.
- התיישנות המקרה.
- במקרים בהם מתקיים משפט פלילי נוסף אותן האשמות.
- ההליך הפלילי או כתב האישום עומדים בסתירה מהותית עם אחד העקרונות של הגינות וצדק משפטי.

ייתכנו מקרים בהם חוסר מימוש זכות השימוע מובילה לביטול כתב אישום.

הוגש נגדך כתב אישום בבית המשפט ואתה תוהה האם וכיצד ניתן להביא לביטולו?

עליך לפנות לעורך דין פלילי על מנת שיעץ לך מהי דרך הפעולה הטובה ביותר בנסיבות העניין להביא למחיקת כתב האישום שהוגש נגדך. גם אם טרם קיבלתם כתב אישום רצוי לשכור את שירותיו של עו"ד פלילי וזאת על מנת שזה יבחן אפשרות של [סגירת התיק הפלילי](#) ויפעל למניעת הגשת כתב אישום בעניינך. אתה מוזמן ליצור עימנו קשר בטלפון **052-6885006** או באמצעות [הטופס המקוון באתר](#), ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.

{*:fast_contact}